పెళ్ళి చూపులు

కా.జా.హనిత

'ఏమోయ్ ఉజ్జయినీ! అమ్మాయిని చూసుకోవడానికి పెళ్ళివారు వస్తున్నారు రేపు సాయంత్రం ఐదు గంటలకు, టెలిగ్రామ్ వచ్చింది.' అంటూ వంటింట్లో వున్న అమ్మ దగ్గరకు వచ్చారు నాన్నగారు. 'ఏదీ బి.కాం. చదివి బ్యాంక్‌లో జాబ్ చేస్తున్న సంబంధమేనా?' అడిగింది అమె చాటంత మొహంతో. 'అవునోయ్, పిల్లవాడు చాలా బుద్ధిమంతుడుట. అతను కట్నం గూర్చి అంత పట్టించుకునే మనిషి కాదు అని అతని స్నేహితుడు చెప్పాడు. తండ్రి మాత్రం కట్నం పిచ్చివాడట. తల్లి కూడా మంచిదట ఆస్థి వుంది. అమ్మాయి సుఖ పడుతుంది. అన్నీ రెడీ చెయ్యి, నేను బజారు వెళ్ళి స్వీట్స్ వగైరా కావల్సినవి తెస్తాను.' అని చెప్పినంత హడావుడిగా బయటకు వెళ్ళారు నాన్న. అమ్మ పనిలో హడావుడి మొదలయ్యింది. అంతా విన్న నాలో ఏ సంచలనం లేదు. అమ్మ నవల చదువుతున్న నా దగ్గరకు వచ్చి, 'ప్రణవి! అనుకున్న సంబంధం వాళ్ళే వస్తున్నారే, మంచి సంబంధం. త్వరగా ఏమి చీర వేసుకోవాలో అవి చూడు,' బోల్డు టైము వున్నా ఇంకో ఐదు నిముషాలలో వాళ్ళు వచ్చేస్తున్నట్లుగా అన్నది అమ్మ. 'అమ్మా, డిగ్రీ పరీక్షలు అయ్యాయి ఇంకా పూర్తిగా గాలి పీల్చుకో లేదు. అప్పుడే పెళ్ళి చూపులా? నాకు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ నవ్వాలని వుంది. ఇప్పుడే నాకు పెళ్ళి చేసుకోవాలని లేదమ్మా. అక్క పెళ్ళి తరువాత దాని జీవితం చూసిన తరువాత నా కాళ్ళ మీద నిలబడగలిగిన రోజున, బావలా వ్యక్తిత్వం లేకుండా, డబ్బే ప్రధానం అనే గయ్యాళి తల్లి, దుర్మార్గుడైన తండ్రి చెప్పు చేతలలో వుండే అసమర్దుడిని కాకుండా, మీరు ఇచ్చే కట్నం కాకుండా నా మనసుని అర్థం చేసుకొనే వ్యక్తిని నేను పెళ్ళి చేసుకుంటాను. నేను కోరుకున్న వాడే దొరక్కపోతే ఏదో ఒక ఉద్యోగం చూసుకొని ఇలానే వుండి పోతానమ్మా.' అని నా అభిప్రాయం ఉద్వేగంగా చెప్పేసాను.'

' అందరు మీ బావలాంటి వాళ్ళే వుంటారా? అదీ కాక నువ్వు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ చేస్తే ఆ చదువుకు మించిన వాడిని తేవాలి. అప్పుడు కట్నం రేటూ పెరుగుతుంది. ఈ రేట్ల రేసులో పరుగెట్టలేని మధ్య తరగతి వాళ్ళం మనం. ప్రతి ఆడపిల్ల లంగాలు వేసుకునేప్పుడు పెళ్ళి అంటే 'ఛీ, నేను పెళ్ళే చేసుకోను' అంటుంది. ఓణీలు వేసుకునే సరికి పెళ్ళి మాట అంటే 'ఛీ, పో' అని సిగ్గును దాచుకుంటుంది. చీరలు వేసుకునే సరికి పెళ్ళి గూర్చి కలలు కంటుంది. మొదటి పెళ్ళి చూపుల సమయంలో నీలాంటి ఆదర్శ భావాలు వున్న ఆడపిల్ల కట్నం వద్దు అనే ఆదర్శవంతుడు కావాలి అనుకుంటుంది. కాని ఆ ఆదర్శం మార్చుకోక తప్పదు. ఒక్కటి రెండు సంబంధాలు దాటిపోతే ఆడజన్మ ఎత్తినంక పెళ్ళి, పిల్లలు తప్పవు. ఎంతకాలం మేము ఇంకా ఈ బాధ్యతలు, బాధలతో బాధ పడాలో చెప్పు. నిన్ను ఒక అయ్య చేతుల్లో పెట్టాం అంటే మా ముసలివాళ్ళిద్దరం తిన్నా తినకపోయినా బాధ లేదు. పిచ్చి ఆలోచనలు మానుకో. ఆదర్శం అంటూ కట్నం తీసుకోకుండా పెళ్ళి చేసుకునే సహృదయులు నాడు లేరు నేడు లేరు, రేపు వుండరు. అలాంటి ఆలోచనలు ఆడపిల్లని ఓడిస్తాయ్ కాని గెలిపించవే ప్రణవి. బుద్ధిగా మేము చెప్పింది చేయి. రెడీ అవు త్వరగా' అని చెప్పి వెళ్ళింది అమ్మ.

'అమ్మమ్మ తాతయ్య కూడా ఇలానే ఆడపిల్లని బాధ పెట్టే, బాధ్యత తీర్చుకోవాలని అనుకొనేనా అమ్మకు చిన్నతనంలోనే పెళ్ళి చేసారా? ఆడపిల్ల జీవితం ఎప్పుడూ మరొకరికి బాధ్యతేనా? పెళ్ళి కాక ముందు తల్లితండ్రులకు బిడ్డగా బాధ్యత, పెళ్ళి తరువాత భార్యగా భర్తది బాధ్యత. అయితే అతని తరువాత తల్లి రూపంగా కాటికి చేరే వరకు బిడ్డది బాధ్యత. ఆడపిల్ల ఇలా పంచుకొని బాధ్యత పేరు పెట్టుకొని తీర్చుకొనే వీళ్ళకు తెలియదా వీళ్ళందరి బాధ్యత వహించేది ఒకే ఒక స్త్రీ అని. మరి ఇంత బరువు బాధ్యత మోసే పడతిని డబ్బుతో వేలం వేస్తారేం పెళ్ళి సంతలో? అమ్మ 'ఎంతకాలం భరించాలి నిన్ను?' అని అన్నదానికి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్‌ని అవ్వాలి అన్న కోరికను విరమించుకుంటున్నాను. ఆ నిర్ణయాన్ని అయితే మార్చుకున్నాను, కాని కేవలం నా వెనుక వున్న కాసుల రాసులకు మాత్రమే పెళ్ళికి సిద్ధమయ్యే వ్యక్తిని మాత్రం నేను భరించలేను. నన్ను నా భావాలను గౌరవించే వ్యక్తితో తప్ప నా జీవితాన్ని పంచలేను. అలాంటి వ్యక్తి కోసమే నేను నిరీక్షిస్తాను. ఈ నిరీక్షణ ఎంతకాలం అయినా సరే వేచి వుంటాను. నా నిరీక్షణ ఫలించక పోతే ఇలానే ఒంటరిగా జీవితాన్ని సాగిస్తాను. నా ఆదర్శం ఆచరణీయమని అమ్మకు నిరూపించాలి.' అని గట్టిగా అనుకున్నాను.

నేను ఇంతవరకు చూసిన వాళ్ళలో కేవలం డబ్బు కాపురం చేస్తున్న కాపురాలే ఎక్కువ కనిపించాయి. మా మామయ్య కూతురు చక్కనిది. దానికి కట్నం బాగా ఇచ్చారు. ఆ కట్నం డబ్బు కోసం 'మాకు ఐదు లక్షల ఆస్థి వుంది. అంతేకాక బంగారం అవి చాలా పిల్లకు బాగా పెడతాం.' అని ముందు చెప్పారు. పెళ్ళి అయిన తరువాత చూస్తే ఏముంది పైసా ఆస్థి లేదు కేవలం మామయ్య ఇచ్చిందే వాళ్ళ కుటుంబానికి ఆధారం అయింది. చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకుని ఉపయోగం ఏమిటి? మోసపోయాం అని ఏడ్పు మిగిలింది వాళ్ళకు. కూతురు సుఖ పడుతుంది కదా అని ఆశపడి చేసినందుకు మొన్నే పెళ్ళి అయిన నా ఫ్రెండ్ భవానీని తలుచుకుంటే బాధ ఒక్కసారి తన్ను కొచ్చింది. అది పెళ్ళి జీవితం మీద ఎంత ఆశలు పెట్టుకుంది. అందమైన భర్త, అతను తెచ్చే నెల జీతంతో పొదుపుగా జీవితాన్ని ఆనందంగా సాగిస్తూ అందమైన పొదరిల్లులా కాపురాన్ని కలకాలం పండించుకోవాలని ఎంత తియ్యటి కలల్లో, ఊహల్లో తేలిపోయింది. ఆ ఊహలు, ఆశలు పెళ్ళిరోజు దాని కళ్ళలో మెరుపులా మెరుస్తూ, పెదవుల మాటున ముసి ముసిగా నవ్వులు దాచుకొని పెళ్ళి కళలో ఎంతో అందంగా కనిపించిన దాన్ని చూస్తే ఆడపిల్లకు పెళ్ళి కొత్త అందాన్ని ఇస్తుంది అనిపించింది. నిజంగా ప్రతి ఆడపిల్ల పెళ్ళి కోసం ఎన్నో కలలు కంటుంది. పెళ్ళి జీవితంలో ఒక భాగం అనుకోరు, చాలామంది జీవితమే పెళ్ళి అనుకుంటారు. బ్రతకలేమా పెళ్ళి చేసుకోకపోతే? పెళ్ళి తరువాత భర్త భార్యని 'ఐ లవ్ యూ' అంటాడు. నిజంగా అది ప్రేమే అనుకుంటుంది ఆడది. కాని అది కేవలం కొత్త అనుభవం కల్పించిన ఆకర్షణ, తెచ్చిన సంపదకి ప్రేమగా రంగు పులుముకొని ప్రేమ పేరు పెట్టుకొని సంసారం ప్రారంభిస్తున్నట్లు గ్రహించలేదు. గ్రహించడం కాదు అలాంటి ఆలోచనే రాదు, ఎందుకంటే ఆ మత్తులో కొట్టుకు పోతుంది కనుక. గోడకు వున్న మేకుకు కేలండర్లు మారుతుంటే అప్పుడు 'ఆ హేట్ యూ' అని భర్త అన్నా కూడా స్త్రీ గ్రహించలేదు. ఆ పదం తెచ్చిన కట్న దాహం తీరక ముందు వున్న ఆకర్షణ తాలూకా రుచి తగ్గడం వల్ల అని నేను ఒకసారి భవానీతో అంటే అప్పుడు 'నీ వన్నీ విపరీత భావనలే ప్రణవి. ప్రతీది అతిగా విశ్లేషించి జీవితపు ఆనందాన్ని పూర్తిగా ఆస్వాదించలేక పోతున్నావు. స్త్రీ మెళ్ళో సవ్వడి చేసే మంగళ సూత్రాల వెనుక దాగి వున్న గుండె చప్పుళ్ళు వింటే పెళ్ళికి స్త్రీ జన్మకు వున్న అనుబంధం నీకు అవగతం అవుతుంది. ఆఫీసుకు వెళ్ళేటప్పుడు వదల లేక వెళ్ళే భర్త వచ్చేటప్పుడు మల్లె పూలతో, మెరిసే కళ్ళతో వచ్చే భర్తని చూస్తే చాలు, భార్య మనస్సు వేడి తగిలితే కరిగే వెన్నెల్లా కరిగి పోయి భర్త ప్రేమలో కరిగి మురిసిపోతుంది. ఇక నా భారం తీరింది నీదే బాధ్యత అన్నట్లుగా నెల జీతం రాగానే తెచ్చి భార్య చేతిలో పోసే భర్త జీతాన్ని ఖర్చులు హెచ్చుగా కాక పొదుపుగా చేసి సేవింగ్ బాలెన్స్ చూపిస్తే మెచ్చుకునే భర్త మెచ్చుకోలు ఎంత తృప్తిని ఇస్తుందో తెలుసా? ఎడారిలో దప్పిక తీరినట్లు వుంటుంది. ఇది అంతా నీకు పెళ్ళి అయితే కాని తెలియదులే.' అన్న భవాని పెళ్ళి అయిన రెండో రోజే నెల జీతం తేలేని నిరుద్యోగి తన భర్త అని తెలిసి శిఖరంపై నుండి దాని తియ్యని ఊహలు జలపాతంలో పాతాళానికి చేరగా స్వేచ్ఛగా ఆశలతో ఎగిరే దాని మనస్సు మంచు ముద్దలా గడ్డ కట్టేసింది. ఎర చూపి గేలాం వేసే చేపలవాడికి

వీళ్ళకి తేడా ఏమిటీ? సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ జాబ్ మంచి జీతం అని చెప్పి దండిగా కట్నం గుంజి, ఆ వచ్చిన కట్నం అతగాడి ఉద్యోగం కోసం లంచంగా ఇచ్చారుట. ఇదెక్కడి మోసం? 'ముందు ఉద్యోగం వుంది అని చెప్పారు, ఇప్పుడు మేమిచ్చిన కట్నంతోనే ఉద్యోగం చూసుకోవడమా!' అని భవాని వాళ్ళ అన్నయ్య భవాని భర్తని నలదీస్తే. 'ముందే ఎంక్వయిరీ చేసుకోక పోయారా?' అని తల బిరుసుగా సమాధానం చెప్పాడట. నిజంగా అతనిలో ప్రవహించేది చీమూ రక్తమే అయితే అంత మోసం చేసి ఏ మాత్రం సిగ్గు లేకుండా పైగా ఎంక్వయిరీ చేసుకోకపోవడం మీదే తప్పు అనడం, నమ్మినందుకు ఇంత ఘోరంగా మోసం చేయడం నా తప్పు కాదు అన్నట్లుగా వుంది అతడి జవాబు. అక్క అలా, భవాని ఇలా మోసపోవడానికి ముఖ్య కారణం డబ్బు. డబ్బు కున్న ప్రాముఖ్యం మనిషికి లేదు. మనిషి మనసుకు లేదు. డబ్బుతో వ్యాపారమే పెళ్ళి. అలాంటి పెళ్ళితో నేను ఏకీభవించలేను. ఇలా ఆలోచిస్తున్న నేను తల స్నానం చేసి, 'రెడీ అవ్వవే ప్రణవీ.' అని పెళ్ళికి హడావిడి పడినట్లు పడిపోతూ అన్నది అమ్మ. అమ్మ పడే హడావుడి వెనుక ఈ సంబంధం కుదిరి దీని బాధ్యత తీరితే అంతే చాలు షిర్డీ సాయిబాబా! అని అమ్మ దేవుడ్ని ప్రార్థిస్తూనే వుండి వుంటుంది.

ఇంక ఆలోచిస్తూ కూర్చుంటే అమ్మే వచ్చి స్నానం కూడా చేయిస్తుందేమో అని భయం వేసి స్నానం చేసి రెడీ అయ్యాను. అద్దంలో చూసుకున్నాను సహజంగా తలస్నానం చేసిన తరువాత ఆడవారి మొఖంలో ఒకలాంటి కళ వస్తుంది, అదే నాలో గమనించాను. పెద్ద అందగత్తెనేమి కాదు బాగుంటాను అనిపించింది నా ప్రతిబింబం. పెళ్ళి చూపులంటే పింక్ పౌడర్ మెత్తేసి, నగలు దిగేసుకొని ఖరీదైన చీర కట్టుకోవడం నాకు నచ్చదు. సింపుల్‌గా మేకప్ చేసుకుంటే మాత్రం అది పెళ్ళి చూపులు కాదా! అమ్మ వచ్చి నన్ను చూసి, 'అదేమిటే కాలేజీకి బయలు దేరినట్లుగా తయారయ్యావు కొంచెం ఫేషన్‌గా తయారుకావే.' అన్నది. నా మనసు లోని మాటే అమ్మకు చెప్పాను. 'నీ మాటలు వింటుంటే నాకు మతి పోతుందే తల్లీ నీ భావాల్ని వేదాంతం అనుకోనా లేక వెర్రిబాగులతనం అనుకోనా? ఇలా అంటే నచ్చుతావటే మెడలో ఆ లాకెట్ తీసి కాసులపేరు వేసుకోవే నిండుగా వుంటుంది.' అన్నది అమ్మ సాగదీస్తూ. ఇప్పుడు ఇచ్చే దానికన్నా కొంచెం ముట్ట చెప్పావంటే నా అందంతో పని లేకుండా 'ఎస్' అని గంగిరెద్దులా తలాడించి పోతారు. నాకు ఇంతకన్నా ఇక ఓవర్ మేకప్ ఇష్టం లేదు అని ఖచ్చితంగా చెప్పాను. నా ధోరణి విసుగు అనిపించి 'నీతో మొరపెట్టుకున్న నోరు లేని ఆ బొమ్మతో మొత్తుకున్నా ఒక్కటే.' అని నాన్న పిలుస్తుంటే వెళ్ళింది అమ్మ.

కారు వచ్చి ఇంటి ముందు ఆగింది. వాళ్ళు వచ్చినట్లున్నారు. సొంత కారు వున్నా లేకపోయినా పెళ్ళి చూపులకు అద్దె ఇచ్చి మరీ వేసుకొస్తారు కారు. కారులో రాకపోతే పిల్లని చూపనంటారా? ఎందుకో నవ్వు వచ్చింది ఆ ఆలోచనకు నాకు. నాన్నగారు ' రండి బాబు లోపలకి రండి.' అంటూ ఆహ్వానిస్తున్నారు. 'ఏమిటండీ నాన్నగారు, అమ్మగారు రాలేదే?' అని అడిగారు వాళ్ళని నాన్న. అవతలి సమాధానం నాకు వినిపించ లేదు. మర్యాదలు అయిన తరువాత నాన్నగారు లోపలికి వచ్చి, 'ముందు అబ్బాయి వచ్చాడు, అతనికి నచ్చితే చాలట, కట్న విషయాలు వాళ్ళ నాన్నగారు వచ్చి మాట్లాడతారట. అతను స్నేహితుడుతో వచ్చాడు. అమ్మాయిని తీసుకురా.' అని చెప్పారు. ' ఏమండీ అబ్బాయి బాగున్నాడా?' అని అడిగింది వెళ్ళబోయే నాన్నని ఆపి. 'పిల్లవాడు చక్కగా వున్నాడు. జీన్స్ పాంట్, వైట్ షర్ట్ వేసుకున్న అతనే పెళ్ళికొడుకు. చాలా హుందాగా వున్నాడు.' అని చెప్పి వెళ్ళి వాళ్ళ దగ్గర కూర్చున్నారు నాన్న.

అమ్మ 'చక్కగా వున్నాడటే' అని మురిసిపోయింది. 'పోనీలే, ఎస్ అంటేనే చాలు, అనుకోకుండా కొంచెం అందం చూస్తోంది అమ్మ.' అని అనుకొని నవ్వుతున్న నన్ను చూసి అమ్మ కొంపదీసి నాన్న అతను చక్కగా వున్నాడు అని చెప్పి నందుకు నవ్వుకుంటూన్నానేమో అని అనుకోవడం కదా అని అనిపించగానే 'అందానిదేముందే అమ్మ, మంచి మనసు కావాలి కాని అందం శాశ్వతం కాదు గోడకేసిన సున్నంలాంటిది. బాహ్య సౌందర్యం ఇచ్చే తాత్కాలికపు ఆనందం కన్నా అందానికి నిర్వచనం చెప్పే అంతర సౌందర్యం ఇచ్చే ఆనందం, అనంతమైన ఆకాశమంత.' అన్నాను. ' హు, ఇప్పుడు కూడా పిచ్చి మాటలేనా ఈ వెర్రి వాగుడు ఆ అబ్బాయి ముందు వాగకు, వచ్చిన దారిన పోతారు. అంతే కాదు వెర్రి పిల్ల అని ప్రచారం కూడా చేస్తారు.' అని కళ్ళు పెద్దవి చేసి అన్నది అమ్మ. నన్ను అలా బెదిరించడమో తను బెదరడమో నాకు అర్థం కాలేదు.

అమ్మ నన్ను తీసుకెళ్ళి వాళ్ళిద్దరికి ఎదురు కుర్చీలో కూర్చో పెట్టింది. రెండు నిమిషాలు నిశ్శబ్దం తరువాత 'మీరు అమ్మాయిని అడగ దలిచినవి అడగవచ్చు బాబు' అన్నారు నమ్రత ఉట్టిపడుతూ. స్కూల్ మాష్టరు దగ్గర చేతులు కట్టుకొని వినయంగా మాట్లాడే విద్యార్థి కనిపించాడు నాన్నలో నాకు. ఆడపిల్లని కన్న ప్రతి తండ్రి తన బిడ్డ పెళ్ళిచూపులప్పుడు తన పెళ్ళి చూపులప్పటి తన మావగారు గుర్తుకు వస్తారంటావా? తరువాత నాన్నని అడగాలి అనుకున్నాను. 'మీ పేరు?' అతని గొంతు. 'ప్రణవి.' ఇతగాడికి కథలలో వీణ మీటినట్లుందో లేదో అనుకున్నాను. 'మీరు ఎగ్జామ్స్ ఎలా రాసారు? రిజల్ట్ ఎలా వస్తుంది అనుకుంటున్నారు?' మళ్ళీ అతని ప్రశ్న. 'పాజిటివ్‌గానే వస్తుంది అనుకుంటున్నాను.' అన్నాను. నాన్న, అమ్మ అక్కడినుండి వెళ్ళిపోయారు. నాకు బాగా కోపం వచ్చింది. వాళ్ళ మీద. పరాయి వాళ్ళ దగ్గర ఒంటరిగా అలా వదలి వెళ్ళడం మళ్ళీ ఒకందుకు ఆనందం అనిపించింది. మనస్సులోని ఆలోచనలన్ని చెప్పే అవకాశం వచ్చింది అనుకున్నాను. 'నా నుండీ అదే రిజల్ట్ ఆశిస్తున్నారా?' అని అడిగాడు అతను. అప్పుడు తల ఎత్తి చూసాను అతనిని. అతని కళ్ళలో 'చాలా తెలివిగా వేసాను కదూ!' అన్న గర్వం కనిపించింది నాకు. 'అది చదువులో వున్న తెలివి మీద, రాసినదాని మీద ఆధార పడి వుంది కాబట్టి నా రిజల్ట్ గూర్చి చెప్పాను. మీ రిజల్ట్ మీ ఫాదర్ అడిగే మా నాన్నగారు ఇచ్చే కట్నం ఆధారపడి వుంది. సో నేనెలా ఈ రిజల్ట్ గూర్చి చెప్పగలను.' అని ఎదురు ప్రశ్న వేసాను. అతి వినయపు సమాధానం ఆశించినట్టు వున్నాడు, చురక అంటించేటప్పటికి కంగు తిన్నట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తూనే వుంది. తమాయించుకొని 'అంటే మీ ఉద్దేశం కట్నమేనా? మాకు పిల్ల అందం, గుణం వగైరాతో పనిలేదు అనుకున్నారా? డబ్బు మనుషులంలా కనబడుతున్నామా?' అన్నాడు కరకుగా. 'అంతగాక ఏమి అనుకోమంటారు? పిల్ల నాకు నచ్చితే చాలు కట్నం విషయం మానాన్న వచ్చి మాట్లాడతారు అని మా నాన్నతో అన్నారు మీరు. నా అందం మీకు నచ్చాలి, మానాన్న ఇచ్చే కట్నం మీ నాన్నగార్కి నచ్చాలి. ఈ రెండేనా పెళ్ళికి ప్రధానం. మీ ఇద్దరికి కనిపించని అక్కరలేని నా మనసు, దాని భావాలు ఏమి కావాలి? మనసుని హత్య చేసేసి చలనం వున్న శవంలాంటి శరీరానికి మూడు ముళ్ళు వేయించుకో మంటారా? కలసి కాపురం చేయాల్సింది డబ్బు కాదు, తాత్కాలికమైన అందం అంతకన్నా కాదు, అర్థం చేసుకొనే రెండు హృదయాలు. 'నాకు కావల్సింది కట్నం కాదు, వ్యక్తిత్వం వున్న అమ్మాయి. అదే మీ అమ్మాయిలో వుంటే చాలు. మా ఫాదర్ ముహూర్తాలు పెట్టిస్తారు.' అని మీరు అని వుంటే నా నుండి మీ ప్రశ్నకు నా మొదటి జవాబేఅయి వుండేది. వివాహాన్ని కట్నం డబ్బుతో తూచి బరువుని బట్టి ఎస్ అనడంలాంటివి నాకు నచ్చవు. నాకు, నా మనస్సుకు కాక నా వెనుక వచ్చే సిరికి ఇంపార్టెన్స్ ఇచ్చే వ్యక్తిని నేను భరించలేను. నేను డబ్బు తెచ్చుకొని, సామాను తెచ్చుకొని మీరు వేసే నిబంధనల మూడు ముళ్ళు వేయించుకొని నా మనస్సు, దానికున్న విలువలను సమాధి చేసి మీ అవసరాలు తీరుస్తూ మీ కుటుంబాన్ని పెంచి, దానికై నేను అంకితం అయ్యి కాలం రాగానే రాలిపోవడానికి పెళ్ళి పేరు పెట్టుకోవడం మూర్ఖత్వం. పెళ్ళి అనేది కేవలం శరీరానికి డబ్బుకు మాత్రమే సంబంధించినదయితే నా నుండి నెగెటివ్ రిప్లయే వస్తుంది. ఐ టూ వాంట్ సేమ్ ఫ్రమ్ యూ. అలా కాక జీవితం అంటే ఒకరిని ఒకరు అర్థం చేసుకొని, ఒకరి అభిప్రాయాలు, అభిరుచులు ఒకరు గౌరవించుకొని, కష్టంలో సుఖంలో కూడా ఒకరికి ఒకరు సమంగా పాలు పంచుకొనే వివాహ సంబంధానికి నేను తలవంచుతాను. ఇలాంటి కలుషితం లేని మనసులు కలసిన కాపురం కలకాలం కొత్తకాపురం లాగే వుంటుంది. కాని పొతపడూనే

పాడు పెళ్ళి ఎందుకు చేసుకున్నానా? అని ఏడ్చే అవసరం వుండదు ఎందుకంటే ఈ అనుబంధంలో కలుషితమైన డబ్బుకు చోటు వుండదు కాబట్టి. ఆ యామ్ వెరీ సారీ.' అని చెప్పేసి లోపలికి వచ్చేసాను. వాళ్ళు వెళ్ళగానే అమ్మా, నాన్నా అక్షింతలు వేసినవి వేయకుండా గంట వేసారు. ' మీరు ఎన్ని తిట్టండి నాన్నా నా మనసుకు విరుద్ధమైన పని నేను చేయలేను. మీకు నేను బరువు అనుకుంటే రిజల్ట్స్ రాగానే ఉద్యోగం చేసుకొని మీకు బరువు కాను, బాధ్యతను అంతకంటే కాను. 'తల్లి తండ్రులు కూడ మీరు ఎందుకు ఆలోచించరు?'

కేవలం డబ్బుతో మీరు ఆడపిల్లని అప్పగింతలు పెడుతున్నారు. కన్న వాళ్ళకే ఆడపిల్ల మనసుతో పనిలేకపోతే ఇక వచ్చే వాళ్ళకెలా వుంటుంది? ముందు ఆడపిల్ల తల్లిదండ్రులు మారాలి. అప్పుడు నిజమైన పెళ్ళిళ్ళు జరుగుతాయి. ఎందుకు మంత్రాలు, తాళిబొట్టు, విందుల ఖర్చు? శుభ్రంగా ఎటూ సంతలా బేరం పెడతారు కదా, ఇంత డబ్బు ఇచ్చి మా అమ్మాయిని వదిలించుకుంటాం అని బేరం పెట్టండి. బేరం కుదిరిన నాడే బానిసగా తీసుకు పోతాడు.' కాలం మారుతున్నా స్త్రీ ఎన్నో విధాలుగా ముందు అడుగు వేసినా మన భారతదేశంలో కట్నం అనే బలికి మాత్రం ఎదురు తిరగ లేక తలవంచక తప్పడం లేదు.' అన్నాను.

ఆవేదనంతా వెళ్ళ గక్కుతూ నోరు తెరచారు అమ్మా, నాన్న. అల్లా మాట్లాడతానని ఊహించలేదు వాళ్ళు. మరో మాటకు అవకాశం ఇవ్వకుండా గదిలోకి వెళ్ళి తలుపులేసుకున్నాను. మంచంమీద వాలిపోయాను. నాలోని బాధ నుండి కన్నీటి ధారలు కట్టినాయి నా బుగ్గల మీద. నా తల్లితండ్రులను బాధ పెట్టినందుకు చాలా బాధ అనిపించింది. అరే! ఎందుకు పెళ్ళిని వ్యాపారంగా చేస్తున్నారు? అన్న వేదన ఒక వైపు ఈ ఆలోచనలు నన్ను నిద్రలోకి తీసుకు వెళ్ళాయి. అమ్మ ముభావంగా, నాన్న అసలు మాట్లాడడం లేదు. అలా వారం రోజులు ఒక విధమైన ఒంటరితనంతో గడవలేక గడిచిపోయింది.

పోస్ట్‌మేన్ నాన్న చేతికి రెండు ఉత్తరాలు ఇచ్చి వెళ్ళాడు. నాన్న విప్పి చదివి 'ఏమేవ్, మనం ఎన్నో ఆశలతో పెంచుకున్న మన పుత్రికా రత్నం మొన్న ఇచ్చిన లెక్చర్‌కి ఆనందపడిపోతూ వాళ్ళు లెటర్ రాసారు, చూడు. అని పిలిచారు అనేకంటే అరిచారు అంటే బాగుంటుంది. అమ్మ 'ఏమి రాసారు? ఒప్పుకున్నారా?' అని ఆశగా అడిగింది. ' పిచ్చి అమ్మ, ఆదర్శం అనేది నాడు నేడు రేపు లేదు అని అంటూనే ఆ ఆదర్శం కోసం ఎంత ఆశ పడుతున్నావు. ఈ ఆశ అనేది లేకపోతే నోరు వున్న ప్రాణి ఈ పృథ్విపై మనలేదు.' అని ఆలోచిస్తున్న నాకు నాన్న గొంతు వినిపించడంతో ఏమిటా అని విన సాగాను. ఆ అబ్బాయి వాళ్ళు నాన్న రాసాడట. 'మీ అమ్మాయిని అదుపులో పెట్టుకోండి, అంత లెక్చర్‌లు ఇవ్వాలని వుంటే పెళ్ళి చూపులకు అని వచ్చిన వాళ్ళకు కాదు, ఓ స్కూల్ పెట్టుకొని మరీ ఇచ్చుకోమనండి. పని లేని వెధవలు వింటానికి పనికి వస్తాయి. ఈ జన్మలో ఇలాంటి వెర్రి పిల్లకు పెళ్ళి కాదు.' అని శాపనార్థాలు పెడుతూ రాసాడట. ' వీడి కొడుకేనా ప్రపంచంలో, వీడ్ని తలదన్నే సంబంధాన్ని చేస్తాను నా కూతురికి. వీడేమైనా ఋషినా శపించగానే జరిగిపోవడానికి.' అని ఏవేవో కోపంగా వీళ్ళని తిడుతున్నారు నాన్న. ఒక్కటి సంతోషం అనిపించింది, వాళ్ళు అలా చెడ్డగా రాసేసరికి, నా మీద ప్రేమ పుట్టుకొచ్చి, వాళ్ళ మీద ఉక్రోషం చూపటం. 'నేను ముందే చెప్పాను దీని వెర్రి వాగుడు చూసి, అలావాళ్ళ ముందు వాగకే వెర్రిదానివంటారు..' అంటోంది అమ్మ ఏడుపు గొంతుతో. నాకు వాళ్ళిద్దరిని చూస్తే బాధ అనిపించింది. మధ్య తరగతి జీవితం మీద అసహ్యం వేసింది. ఓ ఐదు నిముషాల తరువాత ఇంకో ఉత్తరం ఎక్కడిది?' అని అడిగింది అమ్మ. 'నేను మర్చిపోయాను.' అంటూ చించి చదువుతున్నారు నాన్న పెద్దగా.

గౌరవనీయులైన శాయిశివయ్యగార్కి,

నమస్తే

ఇలా సాహసించి రాస్తున్నందుకు మన్నించండి. ఆ రోజు పెళ్ళి చూపులకు వచ్చిన రూపేష్ ఫ్రెండ్‌ని. నా పేరు హితేష్. నాకు రూపేష్‌కున్న అందం, అంత ఆస్తిపాస్తులు లేవు. కాని మీ అమ్మాయిగార్కి వున్న భావాలే నాకు ఆస్తిపాస్తులు. భార్యను కష్టపెట్టకుండా సుఖ పెట్ట గలిగే ఉద్యోగం వుంది. మీకు ఆస్తి, అందంతో పనిలేకుంటే నాకు కావల్సిన భావాలు వున్న మీ అమ్మాయిని మీకు ఇష్టమైతేనే వివాహం చేసుకోవాలని అభిలాషిస్తున్నాను. మీరు నా గూర్చి అన్నీ ఎంక్వయిరీ చేసుకోవచ్చు. నా ఎడ్రస్ ఇస్తున్నాను. మీరు, మీ ప్రణవిగారు ఇష్టపడితే నాకు లెటర్ రాస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

తప్పు అయితే క్షమార్పణలతో,

హితేష్

లెటరె చదవడం పూర్తి అయింది. ఎన్నడు గలగని స్పందన ఆ ఉత్తరం విన్నంక కలిగింది నాకు. గుండె జల్లుమంది. ఏదో తెలియని కంగారు నన్ను చుట్టుముట్టింది. ఆ రోజు రూపేష్ పక్కన కూర్చొని వున్న అతన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాను. మనిషిని చూడగానే సభ్యత, సంస్కారం ఉట్టి పడుతున్నాయి. చాలా సింపుల్‌గా వున్నారు. రూపేష్‌లో లేని నిజమైన అందం ఆస్తి హితేష్‌లోనే వున్నాయి. ఇతని ఉన్నతమైన వ్యక్తిత్వం ముందు అతనెంత? తృణంతో సమానం. ఎంతటి సంస్కారం వుట్టి పడుతున్నది అతని లెటర్‌లో. హితేష్ గూర్చి ఆలోచిస్తుంటే కలుగుతున్న మధురమైన భావన నన్ను అచ్చమైన ఆడపిల్లను చేసింది. ఇంతలో అమ్మ వచ్చింది 'విన్నావటే ఆ ఉత్తరం!' అన్నది. విన్నాను అన్నట్లు తల ఊపాను. 'మీ నాన్నగార్కి ఈ సంబంధం ఇష్టం లేదు.' అన్నది. అమ్మ స్థిరమయిన కంఠంతో. నా మొఖం పాలిపోయిన విషయం నాకు తెలుస్తున్నది. నా ముఖంలోకి పరీక్షగా చూసింది అమ్మ. నా భుజాలు పట్టుకొని, 'నీ ఆదర్శమే గెలిచింది ప్రణవి! మీ నాన్న తానే స్వయంగా ఆ అబ్బాయి దగ్గరకు బయలుదేరారు.' అని చెప్పింది అమ్మ. సిగ్గుతో నా తల అమ్మ గుండెలో దాక్కుంది.

Corals, Pearls, Jade, Crystals
Turquoise and Costume Jewelry
AT DISCOUNT PRICES

NEETHA CORALS
IMPORTER

Call: Neeta Acharya
34-36, 70th Street
Jackson Hts. NY 11372

* 4 Blocks from Sam & Raj
* 2 Miles from Hindu Temple via Northern Boulevard
* Open 7 days by appointment
* Mail Orders Welcomed

(718) 779-2947